

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvy Šiškeové a soudců Tomáše Kocourka a Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **M. M. Š.**, zast. Mgr. Martinou Klementovou, advokátkou se sídlem Veleslavínova 363/33, Plzeň, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2024, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 2. 2025, č. j. 32 Ad 6/2024-88,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 25. 1. 2024 zamítla žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala námitky, které žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 24. 5. 2024 a napadené rozhodnutí potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí o námitkách se žalobkyně bránila u Krajského soudu v Hradci Králové, který žalobu zamítl. Krajský soud uvedl, že v soudním řízení ve věcech invalidních důchodů posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále též „PK MPSV“). Krajský soud nejprve pověřil vypracováním posudku PK MPSV v Hradci Králové. Jelikož však následně zjistil, že původně zvolená přísedící posudkové komise je ošetřující lékařkou žalobkyně, z důvodu střetu zájmů požádal o vypracování posudku PK MPSV v Brně. Žalobkyně k posudku uplatnila výhradu – namítla, že členem posudkové komise byl odborný lékař z oboru neurologie, a nikoli z oboru psychiatrie. Krajský soud poté požádal PK MPSV v Brně o doplňující posudek za účasti lékaře z oboru psychiatrie. Oba posudky shodně stanovily míru poklesu pracovní schopnosti žalobkyně podle kapitoly V položky 5c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), shodně ve výši 35 %. Po zvýšení této hodnoty z důvodu souběhu dalších zdravotních postižení žalobkyně činil pokles její pracovní

schopnosti 45 %, a tedy odpovídal invaliditě prvního stupně.

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku krajského soudu blanketní kasační stížnost. Nejvyšší správní soud (NSS) ji proto vyzval k jejímu doplnění podle § 106 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). V průběhu zákonné jednoměsíční lhůty k doplnění kasační stížnosti stěžovatelka požádala o její prodloužení. Uvedla, že soudu hodlá předložit znalecký posudek, který si nechává vypracovat soudním znalcem z oboru posudkového lékařství. NSS stěžovatelce vyhověl a ta v prodloužené lhůtě prostřednictvím své zástupkyně doplnila kasační stížnost a předložila znalecký posudek.

[4] Stěžovatelka v doplnění kasační stížnosti uplatnila důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Popsala své zdravotní komplikace, které se datují již od roku 2018 a nezlepšují se. Uvedla, že si na své náklady nechala vyhotovit „revizní znalecký posudek“, který podle ní jako první odpovídá realitě. Podle tohoto posudku stěžovatelka dosahuje poklesu pracovní schopnosti o 80 %. V podrobnostech žalobkyně odkázala na závěry znaleckého posudku. Dále stěžovatelka citovala § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, s tím, že její zdravotní stav měl být posouzen jako invalidita třetího stupně. Proto se domnívá, že rozhodnutí žalované je nesprávné, neboť její pracovní schopnost poklesla nejméně o 80 %. Stěžovatelka s odkazem na rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2016, č. j. 2 Ads 280/2015-35, namítla, že pokud by posudkoví lékaři vycházeli z jejího skutečného a současného zdravotního stavu, museli by dospět k závěru, že splňuje podmínky pro přiznání invalidity třetího stupně. Stěžovatelka je přesvědčena, že žalovaná nedostatečně odůvodnila své závěry, neboť neuvedla konkrétní důvody nepřiznání tohoto stupně invalidity. Petit, tedy to, čeho se stěžovatelka kasační stížností domáhala, byl formulovaný tak, aby bylo zrušeno napadené rozhodnutí žalované a přiznány jí náklady řízení.

[5] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na posudky o invaliditě. Zdůraznila, že na žádost stěžovatelky byl v řízení před krajským soudem pořízen doplňující posudek. Znalecký posudek vypracovaný až po vydání napadeného rozsudku nemůže podle žalované založit nesprávnost závěrů přijatých krajským soudem.

[6] Stěžovatelka v replice namítla, že za stěžejní pro NSS považuje odlišnost odborných závěrů. Taková situace by neměla jít k tíži žadatele o invalidní důchod. Dále zopakovala průběh svých zdravotních obtíží a navrhla, aby NSS vyhověl její kasační stížnosti.

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. *kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.*

[9] Jak již v minulosti NSS konstatoval, kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byly kasační námitky způsobilé k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu. Stěžovatel je povinen v kasační stížnosti vymezit rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí a musí předeštit a konkrétně sdělit, v čem spatřuje skutková či právní pochybení krajského soudu a ze kterých konkrétních

pokračování

důvodů považuje závěry soudu za nezákonné, resp. nepřezkoumatelné (usnesení NSS ze dne 24. 4. 2023, č. j. 8 Azs 41/2023-38, bod 9, nebo rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2023, č. j. 8 Azs 299/2020-41, bod 10). Stěžovatel musí vylicit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl krajský soud vůči němu dopustit v procesu vydání rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnost (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, či rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2023, č. j. 6 As 358/2021-38, bod 11).

[10] Stěžovatel tedy musí v kasační stížnosti reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které krajský soud v napadeném rozhodnutí uvedl, nesprávné. Pokud tak neučiní a pouze znovu zopakuje námitky, které uvedl v žalobě, aniž jakkoli reflektuje argumentaci krajského soudu, pak za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS z 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, ze dne 15. 9. 2009, č. j. 6 Ads 113/2009-43, nebo ze dne 14. 6. 2016, č. j. 1 As 271/2015-36).

[11] NSS porovnáním stěžovatelčiny kasační stížnosti a žaloby zjistil, že jde v podstatě o zcela totožný text. Oproti žalobě je v kasační stížnosti pouze doplněna zmínka o doručení rozsudku krajského soudu a citace § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. V části III. kasační stížnosti je obsažena nová informace o tom, že stěžovatelka pořídila na své náklady znalecký posudek, a popis závěru, k němuž znalec dospěl. Údaj o procentní míře poklesu pracovní schopnosti ve výši 80 % je pak v kasační stížnosti vložen tam, kde byl v žalobě obsažen jiný text poukazující buď na podle stěžovatelky nesprávně stanovenou procentní míru ve výši 45 % nebo místo pasáže, v níž stěžovatelka v žalobě vyslovila přesvědčení, že je invalidní ve druhém nebo třetím stupni. Doplnění kasační stížnosti však neobsahuje žádnou reakci na rozsudek krajského soudu, a dokonce i kasační petit (to, čeho se stěžovatelka domáhá) je formulován stejně jako v žalobě.

[12] Na stěžovatelčinu žalobu a v ní vznesenou argumentaci přitom krajský soud ve svém rozsudku podrobně reagoval. Především však ohledně jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vedl, tak jak mu zákon ukládá, vlastní dokazování. Opatřil posudek posudkové komise a na základě žádosti stěžovatelky i jeho doplnění, na němž se podílel lékař z oboru psychiatrie. Stěžovatelka poté v řízení před krajským soudem již další doplnění dokazování nepožadovala. Krajský soud pak vyložil, že na základě posudků, které nevzbuzují pochybnosti o jejich celistvosti a přesvědčivosti, vyšlo najevo, že zdravotní stav stěžovatelky i nadále odpovídá invaliditě prvního stupně. Zdůraznil, že všechny posudkové komise, které se zdravotním stavem stěžovatelky zabývaly, dospěly ke shodnému závěru.

[13] Jestliže v reakci na toto posouzení věci krajským soudem stěžovatelka doslovně zopakovala svou žalobní argumentaci, jde o obdobnou situaci, jakou se kasační soud zabýval v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS. Také v nynější věci se krajský soud argumentací stěžovatelky pečlivě zabýval (bod 9 citovaného usnesení NSS), avšak na toto argumentační úsilí krajského soudu reagovala zástupkyně stěžovatelky tak, že *de facto*, až na drobné odchylky popsané výše v bodě [11], jen zkopírovala text žaloby.

Shoda textu kasační stížnosti s textem žaloby je i v této věci extrémní (body 10 a 11 téhož usnesení).

[14] Obdobně jako ve věci řešené desátým senátem jde tedy i nyní o situaci, kdy nebyly uplatněny žádné skutečné kasační důvody. Kasační stížnost stěžovatelky ani částečně nezpochybňuje rozhodovací důvody krajského soudu, ale výlučně míří proti rozhodovacím důvodům (resp. nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu) žalovaného správního orgánu. Taková kasační stížnost je nepřipustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Jelikož byla stěžovatelka vyzvána k doplnění kasační stížnosti podle § 106 odst. 3 s. ř. s., mohla důvody kasační stížnosti uvést pouze ve lhůtě pro doplnění kasační stížnosti (srov. § 106 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Z tohoto důvodu nemohl NSS přihlídnout ani k replice stěžovatelky (a i kdyby mohl, ani ta žádnou přípustnou kasační námitku neobsahovala).

[15] Jelikož je kasační stížnost podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná, NSS ji odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. Za této procesní situace se kasační soud nezabýval znaleckým posudkem, který stěžovatelka přiložila k doplnění kasační stížnosti. Pokud je stěžovatelka na jeho základě přesvědčena, že její zdravotní stav odpovídá vyššímu stupni invalidity, než jí byl přiznán, může podat novou žádost o zvýšení invalidního důchodu.

[16] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti vychází z § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. srpna 2025

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu